

بسمه تعالی



دانشکده فنی و حرفه ای الزهرا شیراز

فایل ارائه مجازی درس مدیریت مالی

استاد مربوطه: اسما مدايم زاده

ترم بهمن 98

Asma.modayemzadeh@gmail.com

فصل دوم (تمرین)

تجزیه و تحلیل نسبت های مالی

مثال:

۱ - ۲ تجزیه و تحلیل افقی : صورت سود و زیان مقایسه‌ای شرکت سهامی فروردین
به شرح زیر است:

شرکت سهامی فروردین
صورت سود و زیان مقایسه‌ای
برای سال مالی منتهی به پایان اسفندماه

۱۳۸۲	۱۳۸۱	(ارقام به میلیون ریال)
<u>۵۷۰</u>	<u>۶۸۰</u>	فروش
<u>۲۰۰</u>	<u>۱۷۰</u>	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۳۷۰	۵۱۰	سود ناخالص
<u>۱۰۰</u>	<u>۲۱۰</u>	هزینه‌های عملیاتی
<u><u>۲۷۰</u></u>	<u><u>۳۰۰</u></u>	سود عملیاتی

الف - با استفاده از تجزیه و تحلیل افقی، درصد تغییر حسابها را محاسبه کنید، ب -

جواب :

شرکت سهامی فروردین

جواب : الف -

صورت سود و زیان مقایسه‌ای

% افزایش یا

برای سال مالی منتهی به پایان اسفندماه

	۱۳۸۲	۱۳۸۱	
(کاهش)			
(۱۶/۲)	۵۷۰	۶۸۰	فروش
۱۷/۶	۲۰۰	۱۷۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
(۲۷/۵)	۳۷۰	۵۱۰	سود ناخالص
(۵۲/۴)	۱۰۰	۲۱۰	هزینه‌های عملیاتی
(۱۰/۰)	۲۷۰	۳۰۰	سود عملیاتی

مثال:

⌚ ۴-۲ تجزیه و تحلیل عمودی: اطلاعات زیر از صورت سود و زیان شرکت اردیبهشت استخراج شده است:

۱۳۸۲	۱۳۸۱	(میلیون ریال)
۴۰۰	۲۵۰	فروش خالص
۲۸۰	۱۶۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۷۵	۵۶	هزینه‌های عملیاتی

الف - با استفاده از تجزیه و تحلیل عمودی، برای سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ صورت سود و زیان مقایسه‌ای شرکت را تهیه کنید، ب - نتایج بدست آمده را تحلیل کنید.

جواب :

برای سالهای مالی منتهی به پایان اسفندماه ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲

۱۳۸۲		۱۳۸۱		(مبلغ به میلیون ریال)
درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	
۱۰۰	۴۰۰	۱۰۰	۲۵۰	فروش خالص
۷۰	۲۸۰	۶۴	۱۶۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۳۰	۱۲۰	۳۶	۹۰	سود ناخالص
۱۸/۸	۷۵	۲۲/۴	۵۶	هزینه‌های عملیاتی
۱۱/۲٪	۴۵	۱۳/۶٪	۳۴	سود عملیاتی

مثال:

۱۱-۲ نسبت های مالی : اطلاعات زیر از ترازنامه شرکتی استخراج شده است:

۲۸۰ میلیون ریال	بدهیهای جاری
۱۲۰	اوراق قرضه پرداختنی، ۱۶٪
۲۰۰	سهام ممتاز، ۱۴٪، ۱۰,۰۰۰ ریالی
۴۲۰	سهام عادی، ۱۶۸,۰۰۰ سهم
۲۴۰	صرف سهام
۱۸۰	سود انباشته

سود قبل از مالیات، ۱۶۰ میلیون ریال و نرخ مالیات ۴۰٪ است. حقوق صاحبان سهام عادی در سال گذشته ۸۰۰ میلیون ریال بوده است. در حال حاضر قیمت بازار هر سهم، ۵,۵۰۰ ریال می باشد. با توجه به اطلاعات داده شده، مطلوبست محاسبه : الف - سود خالص، ب - سود سهام ممتاز، ج - نسبت بازده سهامداران عادی، د - نسبت دفعات پرداخت بهره، ه - سود هر سهم، و - نسبت قیمت به درآمد، ز - ارزش دفتری هر سهم.

جواب :

جواب : الف -

۱۶۰ میلیون ریال

$$\begin{array}{r} ۶۴ \\ \hline ۹۶ \\ \hline \end{array}$$

سود قبل از مالیات
مالیات (نرخ ۴۰٪)
سود خالص

ب - $\text{میلیون ریال } ۲۸ = ۲۰۰ \times ۱۴\% = \text{سود سهام ممتاز}$

ج - حقوق صاحبان سهام عادی به صورت زیر محاسبه می شود:

۴۲۰ میلیون ریال

۲۴۰

۱۸۰

۸۴۰

سهام عادی

صرف سهام عادی

سود انباشته

حقوق صاحبان سهام عادی

$$\text{بازده سهام عادی} = \frac{\text{سود سهام ممتاز} - \text{سود خالص}}{\text{متوسط حقوق صاحبان سهام عادی}} = \frac{۹۶ - ۲۸}{\frac{۸۰۰ + ۸۴۰}{۲}} = \frac{۶۸}{۸۲۰} = ۸/۳\%$$

د - سود قبل از بهره و مالیات برابر است با:

۱۶۰ میلیون ریال

$$\begin{array}{r} ۱۹/۲ \\ \hline ۱۷۹/۲ \\ \hline \end{array}$$

سود قبل از مالیات

هزینه بهره (۱۶٪ × ۱۲۰)

سود قبل از بهره و مالیات

$$\text{مرتبه } ۹/۳۳ = \frac{\text{سود قبل از بهره و مالیات}}{\text{هزینه بهره}} = \frac{۱۷۹/۲}{۱۹/۲} = \text{دفعات واریز بهره}$$

ادامه جواب :

$$\text{هـ -} \quad \text{سود سهام ممتاز - سود خالص} = \frac{\text{سود هر سهم}}{\text{سهام عادی منتشره}}$$

$$= \frac{96,000,000 - 28,000,000}{168,000} = 405 \text{ ریال}$$

$$\text{و -} \quad \text{نسبت قیمت به سود هر سهم} = \frac{\text{قیمت بازار هر سهم}}{\text{سود هر سهم}} = \frac{5,500}{405} = 13/6$$

$$\text{ز -} \quad \text{ریال} = 5,000 = \frac{840,000,000}{168,000} = \frac{\text{حقوق صاحبان سهام عادی}}{\text{سهام عادی منتشره}} = \text{ارزش دفتری هر سهم}$$

مثال:

۱۳-۲ نسبتهای مالی: صورتهای مالی شرکت خرداد به شرح زیر است:

شرکت سهامی خرداد

صورس سود و زیان

برای سال منتهی به ۲۹/۱۲/۲۰۲۲

میلیون ریال

۱۰,۰۰۰

فروش خالص

۶,۰۰۰

بهای تمام شده کالای فروش رفته

۴,۰۰۰

سود ناخالص

۱,۰۰۰

هزینههای عملیاتی

۳,۰۰۰

سود قبل از مالیات

۱,۵۰۰

مالیات بر درآمد (نرخ ۵۰٪)

۱,۵۰۰

سود خالص

ادامه مثال:

شرکت سهامی خرداد ترازنامه بتاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۷۲		داراییها
(میلیون ریال)		داراییهای جاری:
	۱۰۰	تقد
	۲۰۰	سرمایه گذارهای کوتاه مدت
	۳۰۰	موجودی کالا
۶۰۰		مجموع داراییهای جاری
۵۰۰		داراییهای ثابت (خالص)
<u>۱.۱۰۰</u>		مجموع داراییها
		بدهیها و حقوق صاحبان سهام
		بدهیها:
	۲۰۰	بدهیهای جاری
	۱۰۰	بدهیهای بلند مدت
۳۰۰		مجموع بدهیها
		حقوق صاحبان سهام
	۱۰۰	سهام عادی ۱۰.۰۰۰ ریالی
	۵۰۰	صرف سهام عادی
	۲۰۰	سود انباشته
۸۰۰		مجموع حقوق صاحبان سهام
<u>۱.۱۰۰</u>		مجموع بدهیها و حقوق صاحبان سهام

سایر اطلاعاتی که توسط شرکت ارائه شده به شرح زیر است:

قیمت بازار سهام، ۴۵.۰۰۰ ریال، مجموع سود سهام در سال ۱۳۷۲، ۶۰۰ میلیون ریال و موجودی کالا در ۲۹/۱۲/۷۱، مبلغ ۲۵۰ میلیون ریال است. با توجه به اطلاعات ارائه شده، نسبتهای زیر را محاسبه کنید:

الف - نسبت جاری، ب - نسبت آتی، ج - گردش موجودیها، د - متوسط دوره گردش کالا، ه - نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام، و - ارزش دفتری هر سهم، ز - سود هر

فصل دوم : تجزیه و تحلیل مالی / ۶۱

سهام، ح - نسبت قیمت به سود هر سهم، ط - سود پرداختی به هر سهم، ی - نسبت پرداخت سود سهام

جواب: الف -
$$۳ = \frac{۶۰۰}{۲۰۰} = \frac{\text{داراییهای جاری}}{\text{بدهیهای جاری}} = \text{نسبت جاری}$$

ب -
$$\frac{۱}{۵} = \frac{۱۰۰ + ۲۰۰}{۲۰۰} = \frac{\text{سرمایه گذاری کوتاه مدت} + \text{نقد}}{\text{بدهیهای جاری}} = \text{نسبت آنی}$$

ج -
$$\frac{\text{بهای تمام شده کالای فروخته شده}}{\text{متوسط موجودی}} = \text{نسبت گردش موجودیها}$$

$$= \frac{۶۰,۰۰۰}{\frac{۲۵۰ + ۳۰۰}{۲}} = ۲۱/۸۲$$

د -
$$\frac{۱۶}{۷} = \frac{۳۶۵}{۲۱/۸۲} = \frac{۳۶۵}{\text{نسبت گردش موجودی}} = \text{متوسط دوره گردش کالا}$$

ه -
$$\frac{۳۷}{۵} \% = \frac{۳۰۰}{۸۰۰} = \frac{\text{مجموع بدهیها}}{\text{حقوق صاحبان سهام}} = \text{نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام}$$

و -
$$\frac{\text{سهام ممتاز} - \text{حقوق صاحبان سهام}}{\text{تعداد سهام عادی منتشره}} = \text{ارزش دفتری هر سهم}$$

$$= \frac{۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۰۰,۰۰۰} = ۸,۰۰۰ \text{ ریال}$$

ز -
$$۱۵,۰۰۰ \text{ ریال} = \frac{۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۰۰,۰۰۰} = \frac{\text{سود خالص}}{\text{تعداد سهام عادی}} = \text{سود هر سهم}$$

ح -
$$۳ = \frac{۴۵,۰۰۰}{۱۵,۰۰۰} = \frac{\text{قیمت بازار هر سهم}}{\text{سود هر سهم}} = \text{نسبت قیمت به سود هر سهم}$$

ط -
$$۶,۰۰۰ \text{ ریال} = \frac{۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۰۰,۰۰۰} = \frac{\text{سود سهام}}{\text{تعداد سهام منتشره}} = \text{سود پرداختی به هر سهم}$$

ی -
$$۴۰ \% = \frac{۶,۰۰۰}{۱۵,۰۰۰} = \frac{\text{سود پرداختی به هر سهم}}{\text{سود هر سهم}} = \text{نسبت پرداخت سود سهام}$$